

Odmeny vo firmách ukladá zákon

[HN; 200/2018; 16/10/2018; s.: 12; Ivan Brožík ; Zaradenie: HN BIZNIS]

PRÍJMY

Viete o tom, že v eseročke nesmiete uvádzať slovom konateľ názov pracovnej pozície? Alebo že konateľ nie je pracovnou náplňou? Je to preto, lebo každý z týchto prípadov spadá do iného legislatívneho rámca.

Ivan Brožík

Konateľ a spoločnosti s ručením obmedzeným možno odmeňovať za výkon funkcie dvoma spôsobmi. "Buď má s firmou uzavretú mandátnu zmluvu, alebo zmluvu o výkone funkcie. Ak si však nedohodne a neuzavrie žiadnu písomnú zmluvu, vtedy podliehajú vzťahy medzi ním a firmou ustanoveniam mandátnej zmluvy," hovorí Matúš Čechovič z advokátskej kancelárie Marônek & Partners . Konateľ môže byť vo firme zamestnaný ako zamestnanec. Pozor – nesmie byť zamestnaný na pracovnej pozícii konateľ. Môže sa však zamestnať na akejkoľvek pozícii, napríklad ako manažér, vedúci či riaditeľ. Súčasne platí, že jeho pracovné povinnosti nesmú byť totožné s pracovnými povinnosťami vyplývajúcimi z funkcie konateľa. Je to preto, lebo výkon konateľskej funkcie vyplýva z Obchodného zákonníka, zatiaľ čo obsah pracovnoprávného pomeru a nadväzná práva a povinnosti vyplývajú už zo Zákonníka práce. Inak povedané, funkcia konateľ nie je druh práce, preto nemôže byť náplňou pracovného pomeru.

Pravidelná odmena

Ako ďalej vysvetľuje Čechovič, odmeňovanie konateľa môže byť pravidelné aj nepravidelné. "Pri pravidelnom odmeňovaní platí percentuálnu sumu z odmeny na nemocenské poistenie konateľ aj spoločnosť. To isté platí aj pri nemocenskom, dôchodkovom poistení a poistení v nezamestnanosti. Na druhej strane, neplatí sa úrazové ani garančné poistenie." Čo sa týka rezervného fondu, prispieva doň určitou percentuálnou sumou firma. Zdravotné poistenie platí aj spoločnosť, aj konateľ, a to taktiež určitým percentom z odmeny. Nezabudnime ešte na to, že konateľ musí zo svojho príjmu odvieť daň.

Nepravidelná odmena

Pri nepravidelnom spôsobe odmeňovania platí dôchodkové poistenie a zdravotné poistenie tak spoločnosť, ako aj konateľ, a to vo výške percentuálnej časti z odmeny. Samotná spoločnosť platí do rezervného fondu a daň z príjmov zas odvádza konateľ. Pre úplnosť dodajme, že nemocenské poistenie, poistenie v nezamestnanosti, úrazové a garančné poistenie sa neplatí.

Zamestnaná osoba

Ak je konateľ zamestnancom firmy, v takom prípade platí firma aj konateľ ako určitú percentuálnu časť z odmeny na nemocenské, dôchodkové a tiež na poistenie v nezamestnanosti. Spoločne, teda tak eseročka, ako aj konateľ, platia sumu z odmeny aj na zdravotné poistenie. Na rozdiel od nich úrazové poistenie, garančné poistenie a rezervný fond idú na ťarchu spoločnosti. Opäť netreba zabudnúť, že konateľ platí aj daň z príjmu.

Konateľ ako spoločník

Ak je konateľ vo firme súčasne aj spoločník, vtedy môže poberať finančné prostriedky – odmenu – ako podiel na zisku. Podiel na zisku možno vyplácať iba po skončení účtovného obdobia, teda štandardne raz ročne, prípadne po častiach. Za podiel na zisku sa sociálne odvody neplatia. Odmena sa zdaňuje zrážkovou daňou vo výške sedem percent.

Právo na podiel zo zisku

Povedať, že spoločníci firmy dostanú odmenu, nie je presné označenie. Presnejšie vyjadrenie je, že spoločníci získajú podiel na zisku spoločnosti, teda majú právo na podiel zo zisku. Z uvedeného taktiež vyplýva, že spoločník ani nemá nárok na odmenu ako takú, keďže vo firme nemá ani nevykonáva žiadnu funkciu, vykonáva iba svoje práva vyplývajúce z vlastníctva obchodného podielu, medzi ktoré patrí aj právo na podiel zo zisku. Zisk spoločnosti sa vypláca po skončení účtovného obdobia alebo po častiach. Zo zisku sa platí daň vo výške sedem percent. Ak sa vypláca zisk za obdobie roku 2018, spoločník nemusí z vyplateného zisku platiť odvody do zdravotnej poisťovne. Pri dividendách je to iné. Dividendy z účtovného obdobia od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2016 naďalej vstupujú do vymeriavacieho základu na zdravotné poistenie, pričom sa na tieto príjmy vzťahuje maximálny ročný vymeriavací základ, to je 60-násobok priemernej mesačnej mzdy pred dvoch rokov. Výška preddavku z dividend z účtovného obdobia od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2016, ktoré budú vyplatené po januári 2017, je najviac 14 percent zo 60-násobku priemernej mesačnej mzdy. Ak ste vo firme spoločníkom, to nebráni, aby ste sa vo firme aj zamestnali. Musia však byť splnené kritériá, ktoré sme spomínali pri konateľovi, to znamená, že z pracovnoprávneho vzťahu vám vtedy nesmú vyplývať rovnaké právomoci a povinnosti ako pri konateľovi. V prípade, že ste ako spoločník vo firme zamestnaný, firme z toho vyplývajú voči vám odvodové povinnosti ako pri štandardnom zamestnancovi.

Funkcie majú svoju náplň

Funkcie konateľa a spoločníka sú najdôležitejšie funkcie v s. r. o. Konateľ zastupuje spoločnosť navonok a rozhoduje o obchodných záležitostiach. Spoločník naproti tomu prostredníctvom valného zhromaždenia rozhoduje o najdôležitejších otázkach – schvaľuje účtovnú závierku, vymenúva alebo odvoláva konateľa, rozhoduje zrušení s. r. o. "Každá funkcia má špecifickú úlohu v spoločnosti, s ktorou sú spojené práva a povinnosti. Bez náležitého výkonu týchto funkcií nemôže spoločnosť riadne fungovať a profitovať," uzatvára advokát Čechovič.

POZOR NA DÔCHODOK

Snaha o nízke odvody má za následok nielen nízky budúci dôchodok, ale predovšetkým riziko pri zdravotných problémoch. Nemocenské nepatrí práceneschopnému konateľovi, ktorý nie je poistený. Je dôležité si uvedomiť, že téma konateľ v s. r. o. a odvody je oblasť práva sociálneho zabezpečenia, ktoré je potrebné neustále sledovať a hľadať optimálny spôsob riešenia. Nastavenie odvodovej povinnosti je základnou otázkou pre každú s. r. o. Prechod na s. r. o. zo živnosti musí mať premyslený, najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že živnosť ponúka nezdaniteľný základ dane, daňový bonus na dieťa a podobne.

Foto:

Rozdelenie funkcií v spoločnostiach nie je samoúčelné.

Revízni lekári VŠZP v úlohe poradcov

(16. októbra 2018, ZdN)

Pre nezainteresovaných možno prekvapujúca informácia, ktorá mení v laickej verejnosti celkom rozšírenú predstavu o „zlých“ revíznych lekároch a ich snahe striehnuť na chyby lekárov v ambulanciách a ušetriť poisťovni čo najviac peňazí.

Pre zainteresovaných však realita, ktorá im pomôže v každodennej praxi.

Nové kompetencie, ktoré od 1. 7. 2018 zazmluvnila Všeobecná zdravotná poisťovňa, už všeobecní lekári pre dospelých reálne pocítili v podobe vyšších príjmov svojich ambulancií. Podľa prezidentky Spoločnosti všeobecných lekárov Slovenska Moniky Paluškovej ide o prílepkovanie vo výške 300 – 350 eur mesačne, ktoré môže v priemere ambulancia získať.

Práve správne vykazovanie nových výkonov bolo jednou z tém, o ktorej v uplynulých týždňoch diskutovali lekári z ambulancií s revíznymi lekármi najväčšej zdravotnej poisťovne na Slovensku. Sériu tematických regionálnych stretnutí, ktoré absolvovalo viac ako 500 lekárov z celého Slovenska, organizovala VŠZP v spolupráci so SVLS.

Dotazníkové hodnotenia sú pre nás pozitívnou spätnou väzbou a signálom, že lekári z terénu oceňujú osobné stretnutia a praktické ukážky, ktoré im pomôžu pri správnom vykazovaní výkonov. Ušetrí to čas a prácu nielen im, ale aj zdravotnej poisťovni. Nechceme jednou rukou dávať a druhou brať, správne vykazovanie je však základom našej korektnej spolupráce. V tomto ako „strážcovia“ verejných zdrojov so zodpovednosťou za ich efektívne využívanie nemôžeme poľaviť. Na konci je totiž pacient, ktorý dostane správnu a včasnú liečbu aj vďaka jasným a medzinárodne uznávaným pravidlám.

Semináre absolvovali lekári v Starej Turej, Trnave, Zvolene, Martine, Nitre, Poprade, Košiciach a Bratislave.

V rámci filozofie VŠZP, ktorá chce zvyšovaním kompetencií všeobecných lekárov posilňovať ich postavenie v systéme a zároveň odbreňovať ambulancie špecialistov, by všeobecní lekári mali v dohľadnom čase získať ďalšiu kompetenciu. K manažovaniu pacientov s nekomplikovanou hypertenziou a poruchami metabolizmu tukov by mala pribudnúť aj starostlivosť o pacientov s poruchami metabolizmu cukrov.

V Martine má vzniknúť nová univerzitná nemocnica

(16. októbra 2018, SITA)

Ministerstvo predložilo do medzirezortného pripomienkového konania návrh realizácie jej výstavby

V Martine má vzniknúť nová univerzitná nemocnica. Informovalo o tom ministerstvo zdravotníctva vo svojej tlačovej správe.

Ministerstvo predložilo do medzirezortného pripomienkového konania návrh realizácie jej výstavby.

„Je dôležité, aby nová univerzitná nemocnica spĺňala najnovšie požiadavky aj na vzdelávanie, aby jej súčasťou boli vysokošpecializované pracoviská. Chceme, aby to bola špičková nemocnica, kde by sa poskytovala kvalitná zdravotná starostlivosť na vysokej úrovni a zároveň by bola miestom pre kvalitnú výučbu medikov,“ uviedla ministerka zdravotníctva Andrea Kalavská.

Bude blízko Jesseniovej lekárskej fakulty

Podľa dekana Jesseniovej lekárskej fakulty Jána Danka v zariadení bude priestor aj pre vedecko-výskumné činnosti a manažment pacienta tu bude na vysokej úrovni, maximálne efektívne bude využívané každé lôžko.

Nová univerzitná Nemocnica Martin má byť umiestnená v lokalite Veľká hora, v bezprostrednej blízkosti areálu Jesseniovej lekárskej fakulty Univerzity Komenského, Výskumného centra BioMed Martin, ako aj plánovanej budovy Biobanky.

Vznikol by tak ucelený moderný medicínsky komplex, zahŕňajúci vzdelávacie a výskumné aktivity.

Šesť podlaží

Na ploche takmer 84-tisíc metrov štvorcových sa predpokladá 403 lôžok. Bude to budova s piatimi nadzemnými a jedným podzemným podlažím. Dokončená by mala byť v roku 2022.

Projekt zároveň predpokladá, že časť priestorov doterajšej martinskej nemocnice sa prebuduje a budú v nich chronické a paliatívne lôžka.

Nová nemocnica bude kompaktnou budovou so samostatnými tokmi hospitalizovaných a ambulantných pacientov a personálu.

Terajšia Univerzitná nemocnica v Martine je nemocnicou pavilónového typu.

Lepšie možnosti pohybu

Chýba jej kompaktný ambulantný trakt, ambulancie sú roztrúsené po jednotlivých budovách, čo komplikuje presun pacientov aj personálu a výrazne znižuje produktivitu práce, píše sa v správe.

Po vybudovaní novej nemocnice tak podľa MZ vzniknú priestory nielen na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, ale aj pre vzdelávanie a vedecko-výskumnú činnosť.

Nové možnosti vo vzdelávaní sa rozširujú aj v súvislosti s plánovanými galériami nad operačnými sálami, špeciálnymi seminárnymi miestnosťami či laboratóriami pre zubných lekárov a nelekárske programy.

Blízkosť Simulačného výučbového centra zefektívni jeho využívanie klinickými pracoviskami. Na prednášky môžu byť taktiež využívané priestory fakulty v existujúcej lokalite.
